

Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem

Līdzekļus no budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" (turpmāk – LNG) piešķir valstiski īpaši nozīmīgiem pasākumiem, valsts pamatbudžeta apropriācijās neparedzētiem izdevumiem katastrofu un dabas stihiju seku novēršanai un to radīto zaudējumu kompensēšanai un citiem neparedzētiem gadījumiem. Līdzekļus pieprasa ministrijas, t.sk. arī ja līdzekļu saņēmējs nav valsts iestāde, – konkrētiem pasākumiem nepieciešamos līdzekļus pieprasa attiecīgās nozares ministrija.

Pašvaldība līdzekļus var pieprasīt valsts pamatbudžeta apropriācijās neparedzētiem izdevumiem katastrofu, dabas stihiju un ugunsgrēku seku novēršanai, radīto zaudējumu kompensēšanai pašvaldības infrastruktūras objektiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktiem neparedzētiem gadījumiem. Pašvaldībai nepieciešamos līdzekļus pieprasa Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk – VARAM)¹.

Pieprasījumus izskata Ministru kabinetā. Ārkārtas gadījumos, kad valsts budžeta līdzekļu piešķiršana nepieciešama nekavējoties un pieprasījumu nav iespējams izskatīt Ministru kabineta sēdē, lēmumu par līdzekļu piešķiršanu var pieņemt arī finanšu ministrs.

Finanšu ministrs var pieņemt lēmumu piešķirt līdzekļus no LNG budžeta programmas bez izskatīšanas Ministru kabinetā arī gadījumos, kad (i) ministrijai nepieciešams atlīdzināt nodarītos zaudējumus fiziskajām un juridiskām personām saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumu un Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumu; (ii) Valsts kasei nepieciešams izmaksāt kompensācijas politiski represētajām personām un personām, kurām tika uzlikti paaugstināti nodokļi un nodevas, kam sekoja mantas atņemšana, izlikšana no mājām vai dzīvokļiem un (iii) ministrijas pieprasījumā iekļautais līdzekļu apmērs nepārsniedz 10 000 eiro.

Likumā "Par valsts budžetu 2020.gadam" LNG budžeta programmai piešķirti 23 479 067 eiro².

Atbilstoši likuma "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" 23.pantam un Ministru kabineta 2020.gada 25.marta rīkojumam Nr.121 (prot. Nr.17, 36.§) LNG apropriācija tika palielināta par 300 000 000 eiro, lai nodrošinātu finansējumu Covid-19 seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem. Papildus tika veikta apropriācijas pārdale 1 493 511 eiro apmērā no ministriju un citu centrālo valsts iestāžu budžetos valsts pamatfunkciju īstenošanai paredzētajiem izdevumiem mācību, darba un dienesta komandējumiem uz LNG.

Tad vēlreiz, atbilstoši likuma "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" 23.pantam un Ministru kabineta 2020.gada 14.maija rīkojumam Nr.259 (prot. Nr.32, 32.§) LNG apropriācija tika palielināta par 300 000 000 eiro

Līdz ar to 2020.gada otrā ceturksņa beigās programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" finansējums ir **624 972 578 eiro**.

¹ Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izmaiņas. 17.07.2018. MK noteikumi Nr. 421, Pieejami: <https://likumi.lv/ta/id/300437-kartiba-kada-veic-gadskarteja-valsts-budzeta-likuma-noteiktas-apropriācijas-izmaiņas#p41>, skatīts: 12.04.2020.

² Likums "Par valsts budžetu 2020. gadam". Pieejams: <https://m.likumi.lv/doc.php?id=310965>, skatīts: 02.04.2020.

Pārskats par līdzekļu pārdali no budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" 2020. gada 2. ceturksnī

Pārdale no LNG 2020. gada 2. ceturksnī

2020. gada 2. ceturksnī no LNG budžeta programmas kopā apmierināti **56 pieprasījumi**, un to kopējā summa ir **89 389 964 eiro**.

Budžeta resors	Pieprasījumu skaits	Kopējā summa
Aizsardzības ministrija	1	25 675 805
Labklājības ministrija	9	20 022 719
Finanšu ministrija	1	15 700 000
Kultūras ministrija	1	10 613 063
Veselības ministrija	10	10 117 615
Radio un televīzija	2	2 861 663
Ministru Kabinets	8	1 026 875
Sabiedrības integrācijas fonds	1	1 010 928
Zemkopības ministrija	6	700 863
Iekšlietu ministrija	7	556 368
Centrālā vēlēšanu komisija	3	433 577
Izglītības un Zinātnes ministrija	1	365 208
Tieslietu ministrija	2	261 355
Ārlietu ministrija	4	43 925
Kopā:	56	89 389 964

2020. gada otrajā ceturksnī tika apmierināti **34 pieprasījumi**, kas ir **lielāki par 100 000 eiro**.

- Lēmums piešķirt Ministru kabinetam 545 584 eiro. Klasificēts.
- Lēmums piešķirt Ministru kabinetam 223 620 eiro. Klasificēts.
- Lēmums piešķirt Ministru kabinetam 145 200 eiro. Klasificēts
- Lēmums piešķirt Sabiedrības integrācijas fondam 1 040 928, lai nodrošinātu Mediju atbalsta fonda darbību un iespēju sabiedrībai saņemt daudzpusīgu informāciju un viedokļus par Covid-19 krīzes pārvarēšanu, kā arī nodrošinātu valsts informatīvās telpas drošību drukātajā presē un komerciālajos interneta ziņu portālos, un sniegtu atbalstu saistībā ar abonēto preses izdevumu piegādes izmaksām (valsts akciju sabiedrībai "Latvijas Pasts") un elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu apraides izmaksām.
- Piešķirt Aizsardzības ministrijai (Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram) 9 797 987 euro, lai saistībā ar ārkārtējo situāciju, kas izsludināta Covid-19 izplatības ierobežošanai, nodrošinātu institūciju prioritāro vajadzību sarakstā minēto individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes un transportēšanas izdevumu segšanu līdz šī gada 12.maijam.
- Piešķirt Aizsardzības ministrijai (Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram) 15 877 818 euro, lai saistībā ar ārkārtējo situāciju, kas izsludināta Covid-19 izplatības ierobežošanai, nodrošinātu institūciju prioritāro vajadzību sarakstā minēto individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes līdz šī gada 9.jūnijam.
- Piešķirt Finanšu ministrijai (Valsts ieņēmumu dienestam) 15 700 000 euro, lai nodrošinātu dīkstāves pabalsta izmaksu Covid-19 krīzes radīto negatīvo seku mazināšanai skarto nozaru darbiniekiem.
- "Piešķirt Iekšlietu ministrijai 309 136 euro, lai amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi, kuras bija tieši iesaistītas Covid-19 seku novēršanā, nodrošinātu piemaksas no 2020.gada 12.marta līdz 2020.gada 30.aprīlim par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos

Pārskats par līdzekļu pārdali no budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" 2020. gada 2. ceturksnī

- sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un tā seku novēršanu, izmaksu.
9. "Piešķirt Iekšlietu ministrijai 193 713 euro, lai amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi, kuras bija tieši iesaistītas Covid-19 seku novēršanā, nodrošinātu piemaksas par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un tā seku novēršanu, izmaksu.
 10. Piešķirt Izglītības un zinātnes ministrijai finansējumu 365 208 euro, lai saistībā ar ārkārtējo situāciju, kas izsludināta Covid-19 izplatības ierobežošanai (Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojums Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"), nodrošinātu attālinātam mācību procesam paredzētā audiovizuālā satura radīšanu un izplatīšanu (tai skaitā izplatīšanu, izmantojot bezmaksas televīzijas programmas).
 11. Piešķirt Zemkopības ministrijai 225 470 euro, lai Lauku atbalsta dienests veiktu faktiski pieprasītos avansa maksājumus aktivitātē "Atbalsts krājumu izmaksu pieauguma un apgrozījuma samazinājuma radīto grūtību mazināšanai" saskaņā ar Ministru kabineta 2020.gada 14.aprīļa noteikumiem Nr.219 "Kārtība, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts atbalstu lauksaimniecībai, lai mazinātu Covid-19 izplatības negatīvo ietekmi".
 12. Piešķirt Zemkopības ministrijai 181 904 euro, lai Lauku atbalsta dienests veiktu faktiski pieprasītos avansa maksājumus aktivitātē "Atbalsts krājumu izmaksu pieauguma un apgrozījuma samazinājuma radīto grūtību mazināšanai" saskaņā ar Ministru kabineta 2020.gada 14.aprīļa noteikumiem Nr.219 "Kārtība, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts atbalstu lauksaimniecībai, lai mazinātu Covid-19 izplatības negatīvo ietekmi".
 13. "Piešķirt Zemkopības ministrijai 124 622 euro zinātniskā institūta ""Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts ""BIOR"""" zivju audzētavas ""Tome"" filiāles ""Kārļi"" un nodaļas ""Brasla"" aizsprostu remontam, lai likvidētu avārijas sekas un novērstu iespējamus avārijas riskus.
 14. "Piešķirt Zemkopības ministrijai 125 085 euro, lai nodrošinātu Ukrainas izcelsmes olu un olu produktu kontroli un uzraudzību.
 15. Piešķirt Labklājības ministrijai 720 000 euro, lai atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma pārejas noteikumu 37.punktam laikā, kamēr visā valstī ir izsludināta ārkārtējā situācija sakarā ar Covid-19 izplatību, un vienu kalendāra mēnesi pēc ārkārtējās situācijas beigām segtu pašvaldībām izdevumus 50 procentu apmērā no ģimenei (personai) izmaksātā pabalsta krīzes situācijā, bet ne vairāk kā 40 euro mēnesī vienai personai triju mēnešu periodā
 16. Piešķirt Labklājības ministrijai (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai) 1 580 758 euro, lai atbilstoši likuma "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" pārejas noteikumu 43.punktam personām, kurām piešķirts vecāku pabalsts, nodrošinātu piešķirtā vecāku pabalsta izmaksas turpināšanu pēc tam, kad bērns sasniedzis viena gada vai pusotra gada vecumu, par periodu no 2020.gada 12.marta līdz dienai, kad persona sāk gūt ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais, bet ne ilgāk kā līdz ārkārtējās situācijas beigām, kas izsludināta sakarā ar Covid-19 izplatību.
 17. Piešķirt Labklājības ministrijai (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai) 1 454 140 euro, lai nodrošinātu darbiniekiem, kuri saņem dīkstāves pabalstu, piemaksu 50 euro apmērā par katru apgādībā esošu bērnu vecumā līdz 24 gadiem, par kuru attiecīgajam darbiniekam uz dīkstāves pabalsta piešķiršanas dienu tiek piemērots iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojums.

Pārskats par līdzekļu pārdali no budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" 2020. gada 2. ceturksnī

18. Piešķirt Labklājības ministrijai (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai) 727 070 euro, lai nodrošinātu darbiniekiem, kuri saņem dīkstāves pabalstu, piemaksu 50 euro apmērā par katru apgādībā esošu bērnu vecumā līdz 24 gadiem, par kuru attiecīgajam darbiniekam uz dīkstāves pabalsta piešķiršanas dienu tiek piemērots iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojums.
19. Piešķirt Labklājības ministrijai (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai) 1 681 593 euro, tai skaitā, lai izmaksātu dīkstāves palīdzības pabalstu un piemaksu pie dīkstāves palīdzības pabalsta 50 euro apmērā par katru apgādībā esošu bērnu vecumā līdz 24 gadiem, par kuru darbiniekam tiek piemērots iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojums, un lai segtu sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmas (SAIS) funkcionalitātes nodrošināšanas izdevumus.
20. Piešķirt Labklājības ministrijai (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai) 836 077 euro, lai izmaksātu dīkstāves palīdzības pabalstu un piemaksu pie dīkstāves palīdzības pabalsta 50 euro apmērā par katru apgādībā esošu bērnu vecumā līdz 24 gadiem, par kuru darbiniekam tiek piemērots iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojums.
21. Piešķirt Labklājības ministrijai (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai) 10 105 653 euro, tai skaitā, lai atbilstoši likuma ""Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam"" pārejas noteikumu 23. un 24.punktam nodrošinātu bezdarbnieka palīdzības pabalsta izmaksu 180 euro apmērā personām, kurām piešķirtā bezdarbnieka pabalsta izmaksas periods beidzas 2020.gada 12.martā vai vēlāk un kuras sakarā ar Covid-19 izsludinātās ārkārtējās situācijas radītajiem apstākļiem turpina būt bezdarbnieka statusā, un lai segtu sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmas (SAIS) funkcionalitātes nodrošināšanas izdevumus.
22. Piešķirt Labklājības ministrijai (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai) 2 893 833 euro, lai atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumu Nr.1609 "Noteikumi par bērna kopšanas pabalsta un piemaksas pie bērna kopšanas pabalsta un vecāku pabalsta par dvīņiem vai vairākiem vienās dzemdībās dzimušiem bērniem apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalsta un piemaksas piešķiršanas un izmaksas kārtību" 16.7 punktam laikā, kamēr visā valstī ir izsludināta ārkārtējā situācija sakarā ar Covid-19 izplatību, nodrošinātu bērna kopšanas pabalsta izmaksu 171 euro apmērā mēnesī personai, kura kopj bērnu vecumā no pusotra gada līdz diviem gadiem, un piemaksu pie bērna kopšanas pabalsta 171 euro apmērā mēnesī personai, kura kopj dvīņus vai vairākus vienās dzemdībās dzimušus bērnus vecumā no pusotra gada līdz diviem gadiem, un lai segtu izdevumus saistībā ar sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmas (SAIS) funkcionalitātes nodrošināšanu.
23. Piešķirt Tieslietu ministrijai finansējumu 236 400 euro apmērā pārskaitīšanai reliģiskajām savienībām (baznīcām), lai nodrošinātu krīzes pabalsta piešķiršanu reliģisko savienību (baznīcu) garīgajam un kalpojošajam personālam un mazinātu ar Covid-19 izplatību radītos zaudējumus.
24. Piešķirt Kultūras ministrijai 10 613 063 euro, lai mazinātu Covid-19 krīzes radīto negatīvo seku ietekmi uz kultūras nozari, lai: (i) stabilizētu finanšu situāciju kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja, (ii) stabilizētu finanšu situāciju Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Latvijas Nacionālajā arhīvā un Kultūras ministrijas padotībā esošajos muzejos, (iii) Valsts kultūrkapitāla fondam mērķprogrammas ""Radošo personu nodarbinātības programma"" īstenošanai no 2020.gada 1.jūlija līdz 2020.gada 30.septembrim.
25. Piešķirt Veselības ministrijai (Nacionālajam veselības dienestam) 489 408 euro, lai saistībā ar koronavīrusa "Covid-19" uzliesmojumu un tā seku novēršanu sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" nodrošinātu reaģentu komplektu iegādi 314 408 euro apmērā atbilstoši rīkojuma 1.2.1.apakšpunktam un CO2 eliminācijas

Pārskats par līdzekļu pārdali no budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" 2020. gada 2. ceturksnī

- filtru un citokinīnu filtru iegādi 175 000 euro apmērā atbilstoši rīkojuma 1.2.3.apakšpunktam.
26. Piešķirt Veselības ministrijai (Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam) 282 174 euro, lai saistībā ar koronavīrusa "Covid-19" uzliesmojumu segtu izdevumus valsts materiālo rezervju atjaunošanai (aizsardzības līdzekļu iegādei).
 27. Piešķirt Veselības ministrijai 1 317 786 euro, lai atbilstoši rīkojuma 1.punktam saistībā ar koronavīrusa "Covid-19" uzliesmojumu un tā seku novēršanu nodrošinātu stacionārajām ārstniecības iestādēm un ģimenes ārstu praksēm vienreizējo individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi.
 28. Piešķirt Veselības ministrijai (Nacionālajam veselības dienestam) 5 893 795 euro, lai atbilstoši rīkojuma 1.punktam saistībā ar koronavīrusa "Covid-19" uzliesmojumu un tā seku novēršanu segtu izdevumus par individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi un transportēšanu 5 857 516 euro apmērā un neinvazīvo mākslīgās plaušu ventilācijas iekārtu iegādi 36 279 euro apmērā.
 29. Piešķirt Veselības ministrijai (Nacionālajam veselības dienestam) 1 331 616 euro, lai atbilstoši rīkojuma 1.punktam saistībā ar koronavīrusa "Covid-19" uzliesmojumu un tā seku novēršanu segtu izdevumus par individuālo aizsardzības līdzekļu (sejas masku) iegādi.
 30. Piešķirt Veselības ministrijai (Nacionālajam veselības dienestam) 659 342 euro, lai atbilstoši rīkojuma 1.1.apakšpunktam sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" stacionāram "Latvijas Onkoloģijas centrs" atjaunotu ūdensapgādes sistēmu, nodrošinot funkciju īstenošanu un veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību.
 31. Piešķirt Centrālajai vēlēšanu komisijai 285 384 euro, lai segtu ar parakstu vākšanu tautas nobalsošanas ierosināšanai par apturētajiem likumiem saistītos izdevumus.
 32. Piešķirt Centrālajai vēlēšanu komisijai 146 921 euro, lai segtu ar parakstu vākšanu tautas nobalsošanas ierosināšanai par apturētajiem likumiem saistītos izdevumus.
 33. Piešķirt Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei (budžeta resoram 47."Radio un televīzija") 1 000 000 euro, lai nodrošinātu sabiedrībai iespēju saņemt daudzpusīgu informāciju un viedokļus par Covid-19 krīzes pārvarēšanu, kā arī nodrošinātu valsts informatīvās telpas drošību komerciālajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos.
 34. Piešķirt Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei (budžeta resoram 47."Radio un televīzija") 1 861 663 euro pārskaitīšanai valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas Televīzija" programmu izlaides kompleksa (PIK) iegādei 2020.gadā.